

Міністерство освіти і науки України

Державний вищий навчальний заклад

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Протокол від «31» серпня 2017 р. № 8

Голова Вченої ради

І.Є. Цепенда

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (німецька мова і література)»

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань

01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність

014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Кваліфікація

Вчитель німецької мови і літератури, другої
іноземної мови

ВНЕСЕНО

Кафедра німецької філології

Протокол від «27» серпня 2017 р. № 1

Завідувач кафедри О.Я. Остапович

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант) Маруневич Б. М.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету іноземних
мов

Протокол від «28» серпня 2017 р. № 1

Голова вченої ради Я. Т. Билиця

Члени групи: Власова О. І.

Остапович О. Я.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від

«31» серпня 2017 р.

№ 93/06-11-с

ВВЕДЕНО У ДІЮ

«1» вересня 2017 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Р.І. Запужляк

Івано-Франківськ – 2017

Освітньо-професійна програма

<i>Вчитель німецької мови та літератури, другої іноземної мови</i>	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет іноземних мов, кафедра німецької філології
<i>Рівень програми</i>	НРК – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: Підготовка фахівця, здатного розв'язувати типові задачі у галузях освіти, навчання німецької, другої іноземної (англійської) мови та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення мікродосліджень у відповідних умовах і відповідно до встановлених вимог, який володіє професійно вагомими якостями особистості вчителя.
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності 01 Освіта, 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)*
2	Фокус програми Загальна / спеціальна. Акцент на забезпеченні підготовки компетентного конкурентоспроможного фахівця, здатного забезпечити ефективну діяльність загальноосвітнього закладу, розвиток професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, аналітично мислити, сформулювати, мовні, мовленнєві та соціокультурні компетентності, які мають стати основою для здобуття кваліфікації учителя.
3	Орієнтація програми Освітньо-професійна
4	Особливості програми Практико-орієнтований характер; міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців для навчання німецької, другої іноземної (англійської) мови та зарубіжної літератури.
C	Складові професійної компетентності
	Управлінська (C1) – розуміння основних функцій та завдань педагогіки загальноосвітньої школи та специфіки діяльності вчителя у загальноосвітньому навчальному закладі; володіння методами та формами організації навчального процесу і виховної діяльності в класі.
	Дослідницька (C2) – здатність до здійснення творчого наукового пошуку та проведення мікродосліджень на відповідному рівні при написанні кваліфікаційної роботи з фаху; здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень педагогічної науки; написання освітньо-кваліфікаційної роботи з методики навчання німецької мови.
	Культурологічна (C3) – толерантність і повага до іншого (раса, національність, релігія тощо). Здатність працювати в команді та автономно. Розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових та виробничих умовах; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Адаптивність і комунікабельність у межах соціально-побутових та професійних ситуацій.
	Організаційна (C4) – організація уроків та навчальних курсів з німецької мови.
	Контрольна (C5) – оцінювання навчальних досягнень учнів з німецької мови.

	<p>Соціально-особистісна(C6) – здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями; здатність до конструктивної критики й самокритики, прагнення самовдосконалення в особистісному та професійному аспектах; здатність розвивати в собі креативність, гнучкість та системність мислення, оперативність у вирішенні особистісних, соціальних та професійних проблем. Здатність спрямовувати експресивні, емоційні, логічні засоби мови та для досягнення запланованого прагматичного результату; керування власним професійним розвитком у сфері вивчення та навчання іноземних мов.</p> <p>Комунікативна(C7) – здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія.</p> <p>Інформаційна (C8) – навички використання інформаційних, комунікаційних та мультимедійних технологій у навчанні та професійній діяльності.</p>
	<p>Лінгвістична (C9) – здатність спілкуватися грамотною рідною та іноземною мовою; знання предмета «Німецька мова».</p> <p>Методична (C10) – здатність орієнтуватися в традиційних і новітніх теоріях, напрямках, методах і технологіях в галузях педагогіки, освіти та навчання іноземних мов; розуміння потреб учнів при вивченні німецької мови та знаходження шляхів їх задоволення; планування уроків та навчальних курсів з німецької мови.</p>
D	Результати навчання
1	Здійснювати навчання та виховання учнів з урахуванням психологічних та фізіологічних особливостей їх розвитку і специфіки навчального предмету; забезпечувати в ході освітнього процесу соціалізацію, формування загальної культури особистості, дотримання норм і правил техніки безпеки (C1), (C4), (C5), (C10)
2	Демонструвати володіння методами наукового пошуку та аналізу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів у плануванні написання та презентації результатів кваліфікаційної роботи зі спеціальності(C2),(C9)
3	Цінувати розмаїття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва(C3), (C6)
4	Створювати умови та забезпечувати відповідні засоби для учіння на уроці, організовувати навчальний процес на уроці, використовуючи чіткі інструкції та дотримуючись точного розподілу часу (C1), (C4), (C10)
5	Використовувати різні типи оцінювання відповідно до навчального контексту; відстежувати, діагностувати, узагальнювати помилки та труднощі учнів і враховувати висновки в організації навчального процесу та оцінюванні (C4), (C5), (C10)
6	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти, провадити науково-дослідницьку діяльність; критично оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність; (C2), (C6)
7	Ефективно використовувати набуті лінгвістичні знання в практиці іншомовного та міжособистісного спілкування, правильно добирати потрібні стратегії мовного спілкування у мовленнєвих актах, коректно і логічно формулювати свої думки відповідно до комунікативних інтенцій та умотивовувати належним чином їхній семантико-прагматичний зміст (C7), (C9)
8	Використовувати інформаційні, комунікаційні та мультимедійні технології в навчанні та професійній діяльності(C8), (C10)
9	Демонструвати високий рівень володіння українською та іноземною мовами для здійснення успішної комунікації в побутовій, суспільній, навчальній і професійній сферах, представляти результати своїх досліджень іноземною мовою (C7), (C9)

10	Здатність аналізувати традиційні і новітні теорії, напрямки, методи і технології в галузях педагогіки, освіти та навчання іноземних мов і вміти відібрати їх ефективні елементи для імплементування в навчально-виховний процес; розуміти, яким чином можна визначити навчальні потреби учнів з німецької мови та пропонувати навчальні дії та матеріали для задоволення цих потреб (C4), (C10)		
11	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань /видів економічної діяльності) (C3), (C6)		
12	Мати рівень B2/C1 з німецької мови (C6), (C7)		
E	Перелік навчальних дисциплін та їх анотації**		
Цикл загальної підготовки		Кредити ЄКТС	Семестр
1. Цикл загальної підготовки		30	
1.1. Обов'язкові дисципліни		12	
O.01	Історія України	3	1
O.02	Історія української культури	3	2
O.03	Фізична культура		
O.04	Українська мова за професійним спрямуванням	3	2
O.05	Філософія	3	3
1.2. Вибіркові дисципліни		18	
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ		12	
O.06	Вступ до мовознавства	3	1
O.07	Латинська мова	3	2
O.08	Історія мови	3	5
O.09	Лексикологія	3	6
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента		6	
O.10	Політологія	3	4
O.11.1	Країнознавство	3	4
O.11.2	Лінгвокраїнознавство	3	4
2. Цикл професійної підготовки		210	
2.1. Обов'язкові дисципліни		4	
2.1.1. Теоретична підготовка		111	
O.12	Психологія	3	2
O.13	Педагогіка	3	3
O.14	Основна іноземна мова	75	1,2,3,4,5, 6,7,8
O.15	Методика навчання основної іноземної мови	24	4,5,6,7,8
O.16	Теоретична фонетика	3	5
O.17	Теоретична граматики	3	7
2.1.2. Практична підготовка		30	
O.18	Практична фонетика	6	1,2
O.19	Навчальна практика	12	4,5,6,7

O.20	Виробнича (педагогічна) практика	6	8
O.21	Курсова робота з методики навчання основної іноземної мови	3	7
O.22	Атестація (Основна іноземна мова та методика її навчання)	1.5	8
O.23	Атестація (друга іноземна мова)	1.5	8
2.2. Вибіркові дисципліни		69	
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ		15	
O.24	Література країни, мова якої вивчається	9	1,2,3
O.25	Практична граматики	6	1,2
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента		54	
O.26.1	Теорія і практика перекладу	3	7
O.26.2	Міжкультурні аспекти аналізу німецькомовного тексту	3	5
O.26.3	Лінгвокраїнознавчі аспекти у вивченні іноземної мови	3	6
O.27	Стилістика	3	6
O.28	Друга іноземна мова	36	3,4,5, 6,7,8
O.29	Третя іноземна мова	12	4,5,6,7
Всього за програмою		240	
F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання(компетентностями)		
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)		
G	Форми організації та технології навчання		
	<ul style="list-style-type: none"> – організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> – технології навчання: <i>пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо</i> 		
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання		
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль</i> <p>Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.</p>		

	<p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p><i>форми контролю:</i> усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація державний іспит зі спеціальності та захист бакалаврської роботи.</p> <p><i>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється</i> за чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною (“зараховано”, “незараховано з можливістю повторного складання” та “незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”).</p>
	Рекомендований блок
J	<i>Вимоги до вступу та продовження навчання</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО) : 1) українська мова і література; 2) історія України; 3) іноземна мова; - заява на ім'я ректора університету; - атестат про середню освіту; - медична довідка форма 086-У;
	<p><i>Вимоги до вступників</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - інтерес до іноземних мов; - бажання працювати у освітянській галузі; - бажання працювати на державній службі; - готовність здійснювати наукові дослідження та формувати їх результати; - бажання будувати кар'єру у сфері освіти.
K	<i>Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)</i>
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів
L	<i>Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу</i>
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги
	Інформаційний пакет спеціальності
	<p>Бібліотека:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; - інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; - консультування працівниками бібліотеки
	<p>Навчальні ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; - продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; - доступ до електронних журналів; - доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; - доступ до електронного навчального середовища Moodle; - технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
	Персональне консультування	
М	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	<ul style="list-style-type: none"> – вчитель загальноосвітнього навчального закладу II-III ступенів; – викладач професійного навчально-виховного закладу; – молодший науковий співробітник (методи навчання); – викладач (методи навчання);
2	Продовження освіти	Навчання за програмами: 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
Н	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:		
<ul style="list-style-type: none"> – анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін; – щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); – періодичне оновлення освітньої програми; – програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; – щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; – періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; – постійний моніторинг прогресу студентів; – перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; – повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт; – моніторинг статистики працевлаштування випускників 		
Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:		
<ul style="list-style-type: none"> – Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу; – Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти; – Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 		
Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду		
<ul style="list-style-type: none"> – відповідальні особи кафедр щодо роботи з випускниками; – оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами; – вихідне анкетування щодо якості програми; – неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами; – участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм 		
Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу		
<ul style="list-style-type: none"> – використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі; – стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами; – система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу; – участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах; – висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях; – навчання в аспірантурі та докторантурі; – відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; – установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів; – наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів 		
Р	Індикатори якості освітньої програми	
<ul style="list-style-type: none"> – показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою; – відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми; – рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості; – показник працевлаштування випускників за фахом; – акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією 		

Упроцесі створення цієї програми було використано такі джерела:

- Закон України “Про вищу освіту” та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
- Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин;
- Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. - 108 с.;
- Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану.

Таблиця 1 – Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)

	O 01	O 02	O 03	O 04	O 05	O 06	O 07	O 08	O 09	O 10	O 11 /1	O 11 /2	O 12	O 13	O 14	O 15	O 16	O 17	O 18	O 19	O 20	O 21	O 22	O 23	O 24	O 25	O 26 /1	O 26 /2	O 26 /3	O 27	O 28	O 29		
D1			X										X	X		X					X													
D2	X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X			X	X		X		X	X		X		X	X	X	X	X			
D3	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X					X	X				X		X	X	X	X	X	X	X	
D4				X									X	X						X	X													
D5				X										X	X			X	X	X							X	X	X	X	X			
D6	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
D7						X	X	X	X		X	X			X		X	X	X				X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	
D8	X	X		X	X	X	X		X	X	X		X	X	X				X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
D9				X		X	X	X	X			X			X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
D10													X	X		X						X	X						X					
D11	X	X			X								X	X							X													
D12								X	X		X	X			X		X	X	X				X			X	X	X	X	X				